

1. PŘÍLOHY

Obr. 1 - Jan Kapistrán Vyskočil (Praha, konvent Panny Marie Sněžné – provinční archiv, bez signatury).

Obr. 2 - Jan Kapistrán Vyskočil v době vysokoškolských studií (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 74, inv. č. 2473, fasc. 1).

Obr. 3 – Dobová pohlednice Postoupek a okolí, tužkou psaný text nesouvisí s Janem Kapistránem Vyskočilem (ve vlastnictví Daniela Suchomela).

Obr. 4 – Dobová pohlednice Postoupek a okolí z roku 1910 (ve vlastnictví Daniela Suchomela).

Obr. 5 – Dobová pohlednice Postoupek a okolí z roku 1900 (ve vlastnictví Daniela Suchomela).

Obr. 6 – Dobová pohlednice Postoupek a okolí z roku 1901, tužkou psaný text nesouvisí s Janem Kapistránem Vyskočilem (ve vlastnictví Daniela Suchomela).

Obr. 7 – Současná podoba školy v Postoupkách (foto autor, srpen 2009).

Obr. 8 – Současná podoba kostela Věch svatých v Hradisku (foto autor, srpen 2009).

Obr. 9 – Křestní list Augustína Vyskočila (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 74, inv. č. 2473, fasc. 1).

Obr. 10 – Rodokmen Jana Kapistrána Vyskočila i s dětmi jeho sestry Marie (vytvořeno v programu Ancestry).

Obr. 11 – Dosvědčení pro vstup do řádu od otce Jana Kapistrána Vyskočila (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 74, inv. č. 2473, fasc. 1).

Obr. 12 – Vysvědčení o mravech Vyskočila, vydané ke vstupu do františkánského řádu (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 74, inv. č. 2473, fasc. 1).

Obr. 13 – Vysvědčení lékaře Alberta Pallausche, vydané ke vstupu do františkánského řádu (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 74, inv. č. 2473, fasc. 1).

Obr. 14 – Vzpomínka na mrtvé rodiče s jedinou dochovanou podobiznou Antonína Vyskočila (ve vlastnictví Zdeny Žlebkové).

Obr. 15 – Nejmladší sestra Jana Kapistrána Vyskočila, Marie Čadová rozená Vyskočilová (ve vlastnictví Zdeny Žlebkové).

Obr. 16 – Nejstarší sestra Jana Kapistrána Vyskočila, Anna Vyskočilová (ve vlastnictví Zdeny Žlebkové).

Obr. 17 – Jan Kapistrán Vyskočil během studií (ve vlastnictví Zdeny Žlebkové).

Obr. 18 – Jan Kapistrán Vyskočil během studií (ve vlastnictví Zdeny Žlebkové).

Obr. 19 – Jan Kapistrán Vyskočil, pravděpodobně na počátku třicátých let (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 75, inv. č. 2473, fasc. 4 Cesta do Itálie 1921 a eucharistický kongres v Dublinu).

Obr. 20 – Jan Kapistrán Vyskočil, v československé delegaci na eucharistickém kongresu v Dublinu v roce 1932 (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 75, inv. č. 2473, fasc. 4 Cesta do Itálie 1921 a eucharistický kongres v Dublinu).

Obr. 21 – Ukázka z Kapistránových poznámek k misii ve Francii 1934-1935 (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 75, inv. č. 2473, fasc. 3 Cesta do Francie).

Obr. 22 – Ukázka z Kapistránových poznámek k cestě do Itálie 1921 (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 75, inv. č. 2473, fasc. 4 Cesta do Itálie 1921 a eucharistický kongres v Dublinu).

Obr. 23 – Jan Kapistrán Vyskočil mezi emigranty ve Francii v roce 1934 nebo 1935 (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 75, inv. č. 2473, fasc. 3 Cesta do Francie).

Obr. 24 – Vesoul - Le Sacré-Coeur fara, jedno z míst Kapistránovi misie ve Francii (NA, Odd. 1, ŘF, kart. 75, inv. č. 2473, fasc. 3 Cesta do Francie).

Obr. 25 – Jan Kapistrán Vyskočil na fotografii juvenátního ročníku v klášteře Jana Křtitele v Kroměříži (Praha, konvent Panny Marie Sněžné – provinční archiv, bez signatury).

Obr. 26 – Jan Kapistrán Vyskočil s řeholníky v klášteře u Panny Marie Sněžné. Kapistrán sedící druhý zleva, uprostřed Josef Hopfinger, rok 1931 (Praha, konvent Panny Marie Sněžné – provinční archiv, bez signatury).

Obr. 27 – Jan Kapistrán Vyskočil s řeholníky a studenty v Belgii s kuchařem terciářem z Konga, rok 1947 (Praha, konvent Panny Marie Sněžné – provinční archiv, bez signatury).

Obr. 28 – Jan Kapistrán Vyskočil při návštěvě své sestry Marie a jejich dětí, datace není známá, pravděpodobně během války (ve vlastnictví Jaroslava Čady).

Obr. 29 – Pohlednice, kterou poslal Jan Kapistrán Vyskočil své sestře Marii (ve vlastnictví Zdeny Žlebkové).

Obr. 30 – Jan Kapistrán Vyskočil jako oddávající při svatbě své neteře Zdeny Čadové a Jindřicha Žlebka v roce 1949 (ve vlastnictví Zdeny Žlebkové).

Obr. 31 – Jan Kapistrán Vyskočil na svatbě své neteře Zdeny Čadové s Jindřichem Žlebkem. Žena sedící vedle Kapistrána je jeho sestra Marie. Mezi svatebčany jsou i synovci Jana Kapistrána Chlapec v podřepu před ženichem, je pozdější profesor historie Václav Čada (1942- 1993). Fotografie z 3. září 1949 (ve vlastnictví Jaroslava Čady).

Obr. 32 – Jan Kapistrán Vyskočil, fotografie bez datace (Praha, konvent Panny Marie Sněžné – provinční archiv, bez signatury).

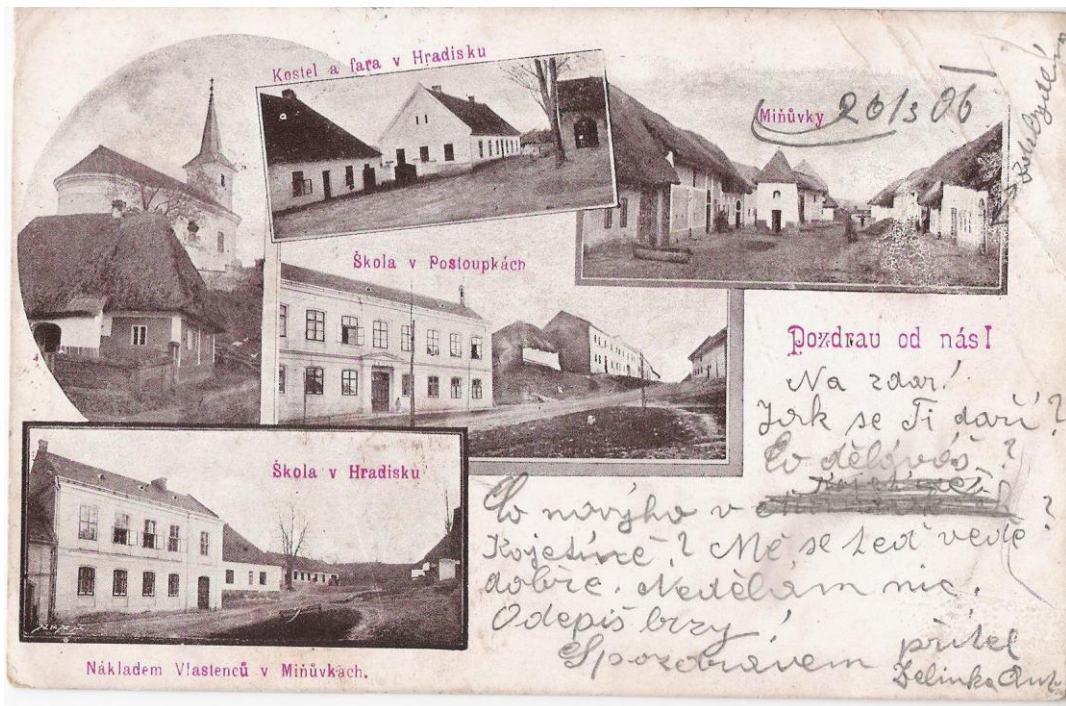
Text 1 – Poslední kapitola z nevydané práce Jana Kapistrána Vyskočila: „České dějiny“ (Praha, konvent Panny Marie Sněžné – provinční archiv, bez signatury).

Obr. 1 - **Jan Kapistrán Vyskočil.**

Obr. 2 - Jan Kapistrán Vyskočil v době vysokoškolských studií.

Obr. 3 – Dobová pohlednice Postoupek a okolí z roku 1906, tužkou psaný text nesouvisí s Janem Kapistránem Vyskočilem.

Obr. 4 – Dobová pohlednice Postoupek a okolí z roku 1910.

Obr. 5 – Dobová pohlednice Postoupek a okolí z roku 1900.

Obr. 6 – Dobová pohlednice Postoupek a okolí z roku 1901, tužkou psaný text nesouvisí s Janem Kapistránem Vyskočilem.

Obr. 7 – Současná podoba školy v Postoupkách.

Obr. 8 – Současná podoba kostela Věch svatých v Hradisku.

Křestní list.
Testimonium baptismale.

Vydáný v kostele v *Starobiskupce* při farním kostele v *Starobiskupce* pro osadu *Starobiskupky sv. II.* Str. 94.

Dekanat: *Starobiskupský*
Čís. far. 184

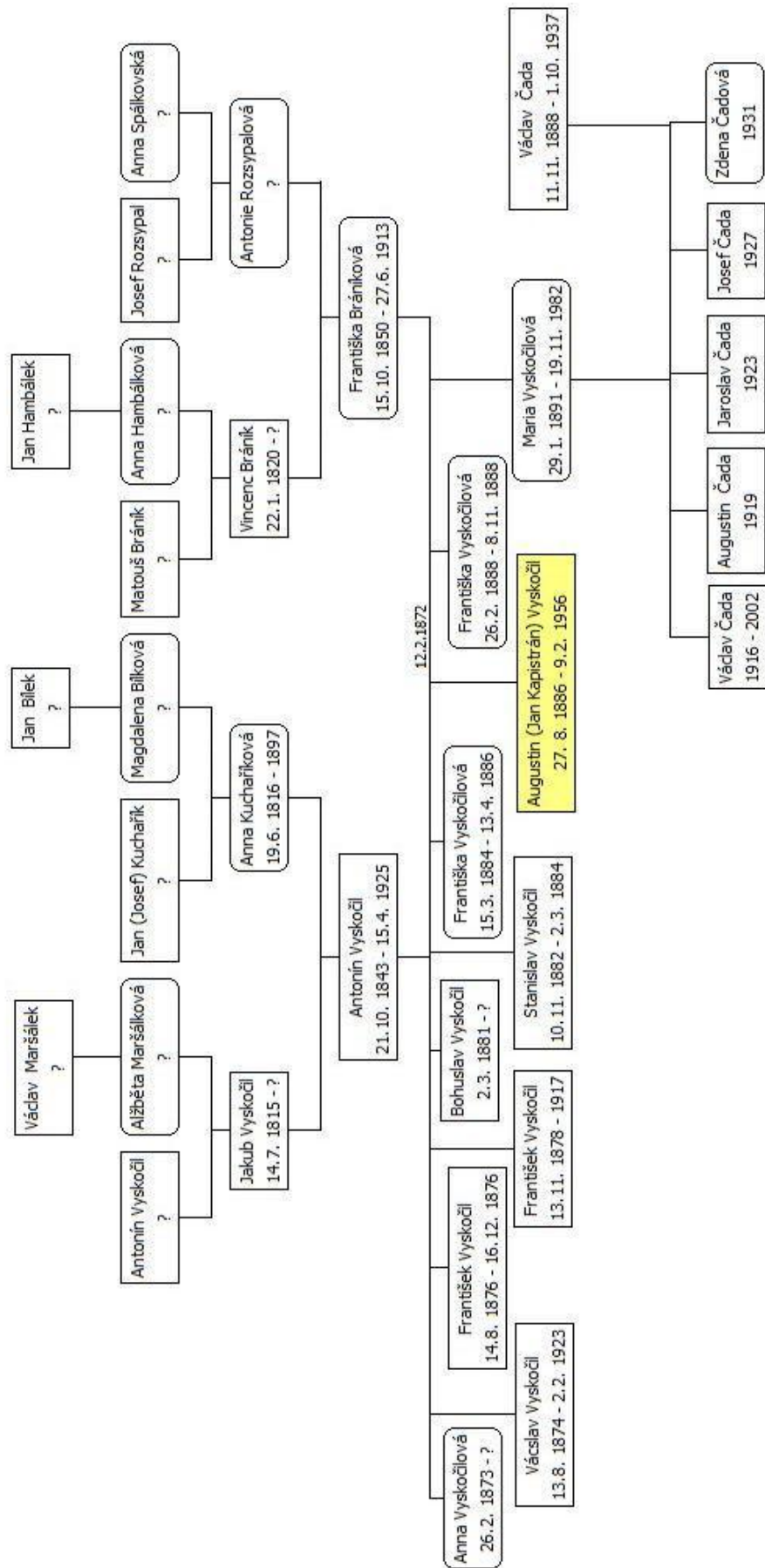
Dáno na farní v *Starobiskupce* dne 15. říj. 1892

Tom. Sadaš
farář

Rok, měsíc a den Annus, mensis et dies	Nro. domu	Jméno pokřtěnce Nomen baptizati	Lože Thorus	Jméno, stav a rod Nomen, conditio et filiatio		Křtící kněz a babka Sacerdos baptizans et obsecratrix
				otce patris	matky matris	
1886 1. prosinec děl sv. 28.		Augustin	<i>mařinský</i>	Vyskočil Antonín Vyskočil v Starobiskupce, ožen s Janou Vyskočilovou, dom. 18 v Starobiskupce, jeho manželka, a z rod. Josefa Vyskočila, farníka v Starobiskupce	Starobiskupka, stará mařinská	<i>Starobiskupský</i> Josef Josefa Starobiskupská c. 28. z Postolů pek

1892

Obr. 9 – Křestní list Augustina Vyskočila.

Obr. 10 – Rodokmen Jana Kapistrána Vyskočila i s dětmi jeho sestry Marie.

Vyskočil Kapistr. O.

Já, níže podpisy tímto dosvědčuji, že ku vstoupení svého
syna Augustina Vyskočila, rozeného v Postoupek, do řádu
františkánského své svolení dávám.

Ná, di každého toho můj vlastnoruční podpis.

V Postoupeckách dne 18. července 1903.

Antonín Vyskočil.
otec

Obr. 11 – Dosvědčení pro vstup do řádu od otce Jana Kapistrána Vyskočila.

Vysvědčení o mravech.

Představitelstvo obce Postupek tímto dosvědčuje,
že Vyskočil Augustin, nar. 27 srpna 1886 v Postupkách
a tudíž příslušný, kandidát řádu sv. Františka,
syn františka Vyskočila, domkaře v Postupkách,
řádů velmi přorně a příkladně se choval a nikdy
nicho se nedojmstil, co by jeho dobré pověsti & jménu
byti mohlo.

V Postupkách dne 27. července 1903.

Josef Lecian
starosta

Bedřich
farář

Obr. 12 – Vysvědčení o mravech Vyskočila, vydané ke vstupu do františkánského řádu.

Vysvědčení r. k. říčního lékaře.

zovrubulim lékařským vyšetření, dnešního dne vykonaném vysvědčím níže psaný tímto, že
r. Vyskočil Augustin, absolvent II. tří.
gymnasia, dne 27. srpna 1903. v Postupkách
v Kroměříži zrozený a tamtéž domovem příslušný
jest pravidelně vyvinutý, valnate, zavalitě konstituce,
normální ostrost zraku, a sluchu, ztravých plácí a
srdce, a bez všech chorobných změn.

Na základě tohoto výsledku vyšetření podává
níže psaný výj. poněkud v ten smysl, že výše jmeno-
vaný jest tělesně i duševně úplně zdravým a nezá-
vá proti vstoupení jeho, do řádu „Bratří Menších
Františků“ z lékařského stanoviska níže uvedených
námitk.

W Uherském Hradišti, dne 20. srpna 1903.

M. U. Dr. Albert Pallausch,
r. k. zdravotní konspista.

Obr. 13 – Vysvědčení lékaře Alberta Pallausche, vydané ke vstupu do františkánského řádu.

„Milovali jsme je za živa, neopouštějme je, dokud je modlitbami svými nedoprovodíme do příbytku Páně.“ — Sv. Ambrož.

Zbožná vzpomínka

na drahého otce

ANTONÍNA VYSKOČILA,

enž zemřel po krátké nemoci ve věku skoro 82 let
dne 15. dubna 1925

a na drahou matku

FRANT. VYSKOČILOVOU,

ež po dlouhé bolestné nemoci zemřela ve věku 63 let
dne 27. června 1913.

Společný život je spojoval na zemi, společný hrob kryje jejich drahé ostatky, kéž společná radost u Boha spojuje jejich drahé duše na věčnosti!

Modlitba:

Bože, jenž jsi nám rodiče ctíti přikázal, smiluj se dobrotivě nad dušemi rodičů našich, hříchy jim odpusť a nám dopřej, abychom je v radosti věčné jasnosti spatřili. Pro Krista Pána našeho. Amen.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, smiluj se nad nimi!
Sladké Srdce Marie Panny budiž jim spásou.

Obr. 14 – Vzpomínka na mrtvé rodiče s jedinou dochovanou podobiznou Antonína Vyskočila.

Obr. 15 – Nejmladší sestra Jana Kapistrána Vyskočila, Marie Čadová.

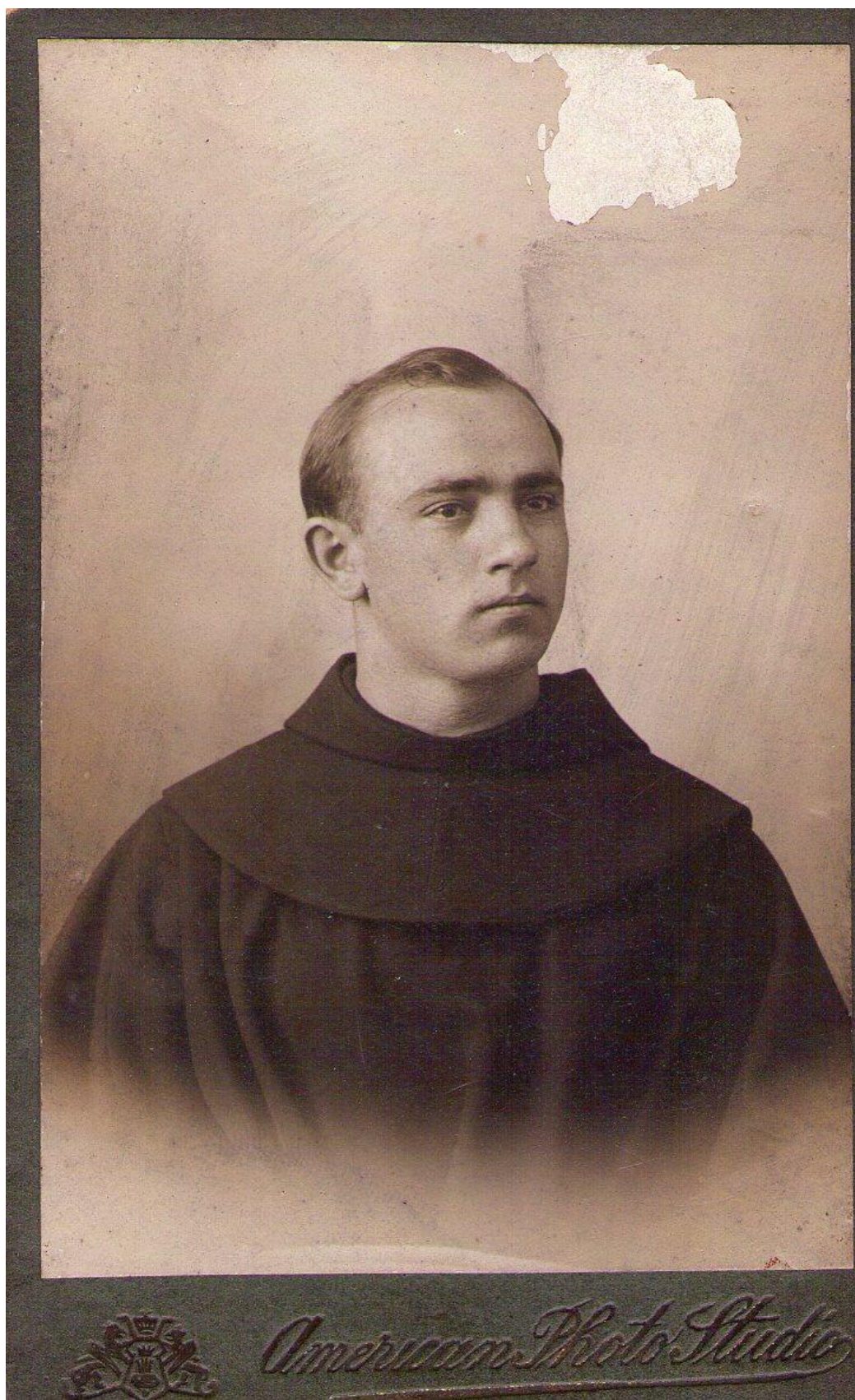

Obr. 16 – Nejstarší sestra Jana Kapistrána Vyskočila, Anna Vyskočilová.

Obr. 17 – Jan Kapistrán Vyskočil během studií.

Obr. 18 – Jan Kapistrán Vyskočil během studii.

**Obr. 19 – Jan Kapistrán Vyskočil,
pravděpodobně na počátku třicátých let.**

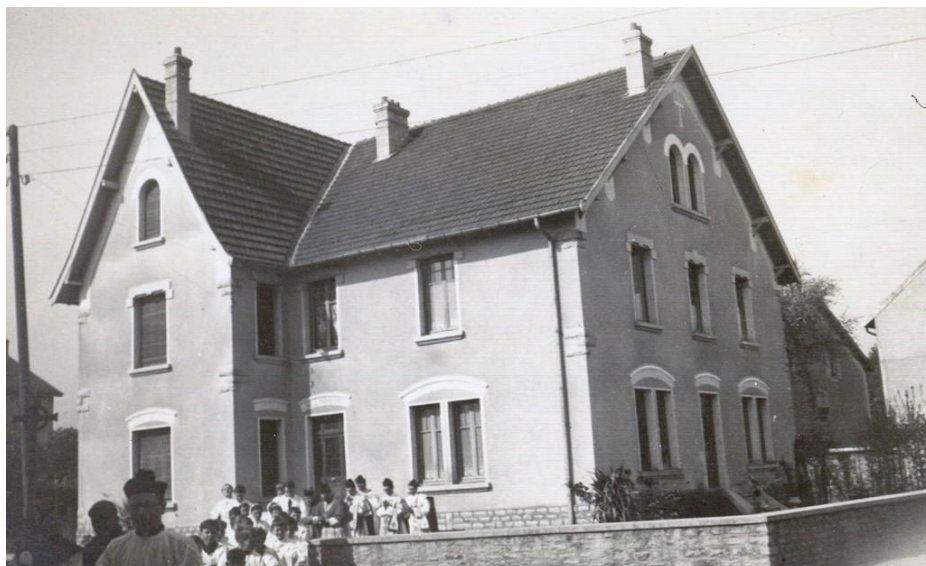
**Obr. 20 – Jan Kapistrán Vyskočil, v československé delegaci na
eucharistickém kongresu v Dublinu v roce 1932.**

Obr. 23 – Jan Kapistrán Vyskočil mezi emigranty ve Francii v roce 1934 nebo 1935.

Obr. 24 – Vesoul - Le Sacré-Coeur fara, jedno z míst Kapistránovi misie ve Francii.

Obr. 25 – Jan Kapistrán Vyskočil na fotografii juvenátního ročníku v klášteře Jana Křtitele v Kroměříži.

Obr. 26 – Jan Kapistrán Vyskočil s řeholníky v klášteře u Panny Marie Sněžné. Kapistrán sedící druhý zleva, uprostřed Josef Hopfinger, rok 1931.

Obr. 27 – Jan Kapistrán Vyskočil s řeholníky a studenty v Belgii s kuchařem terciářem z Konga, rok 1947.

Obr. 28 – Jan Kapistrán Vyskočil při návštěvě své sestry Marie a jejich dětí, datace není známá, pravděpodobně během války.

Obr. 29 – Pohlednice, kterou poslal Jan Kapistrán Vyskočil své sestře Marii.

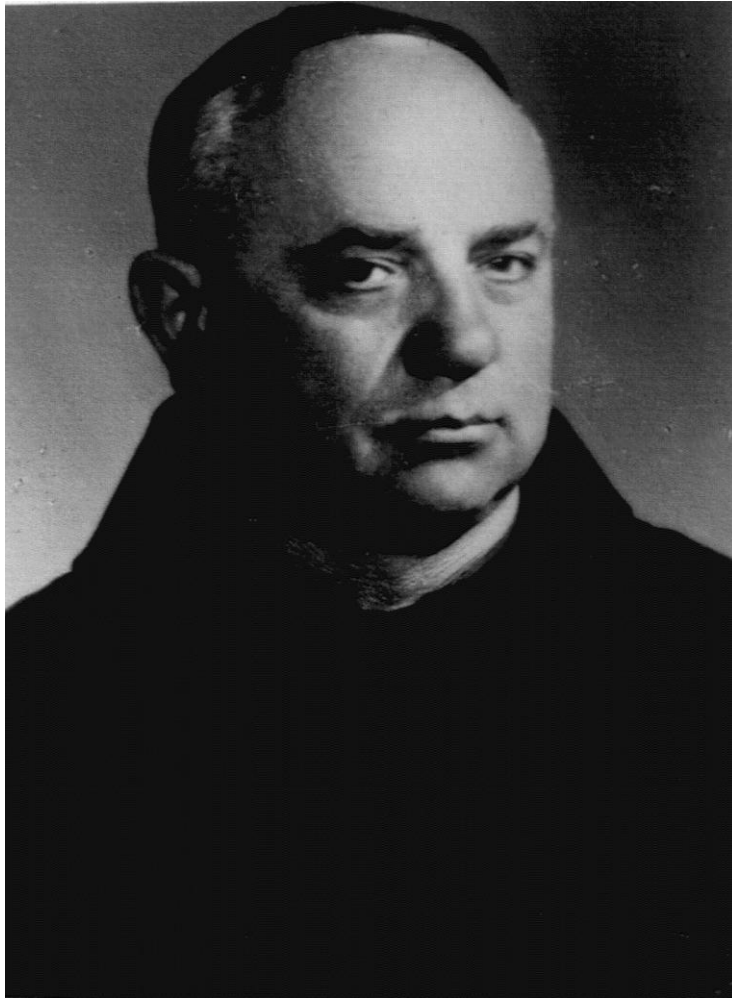

Obr. 30 – Jan Kapistrán Vyskočil jako oddávající při svatbě své neteře Zdeny Čadové a Jindřicha Žlebka v roce 1949.

Obr. 31 – Jan Kapistrán Vyskočil na svatbě své neteře Zdeny Čadové s Jindřichem Žlebkem. Žena sedící vedle Kapistrána je jeho sestra Marie. Mezi svatebčany jsou i synovci Jana Kapistrána. Chlapec v podřepu před ženichem, je pozdější profesor historie Václav Čada (1942- 1993). Fotografie z 3. září 1949.

Obr. 32 – Jan Kapistrán Vyskočil, fotografie bez datace.

Světová válka, převrat. Církevní pomery v
Československé republice.

Na počátku 20 století se nahromadilo mnoho výbušných látek a jejich výbuch byl jen stěží oddalován ústupností té neb oné strany. Evropské státy byly seskupeny ve dvě velké stále se připravující tábory : Trojspolek /Německo ,Rakousko-Uhersko, Italie/ a Duhodu neboli Spojence /Francie, Rusko, Anglie / Sarajevská vražda následníka trůnu Františka Ferdinanda a jeho choti Žofie Chotkové, povýšené vévodkyně Hohenberkové byla jen nejbližší příležitost k vypuknutí ohromného požáru válečného, který zakrátko zapálil celou Evropu a strhl sebou celý svět ve válku světovou.

Následky války byly dalekosáhlé, znamenaly změny základní celé střední Evropy. Německo pozbylo zámořské kolonie, válečné loďstvo, bylo okleštěno, Rakousko-Uhersko pak bylo tvrdým kolem dějin nelítostně rozdrceno. Rakousko vzniklo svobodnou volbou stavů českých a uherských, trvalo po 400 let, bylo záštitou proti islamu a severním kacířstvím, nakonec se spojilo s tureckými mohamedány a protestantským Berlínem - a zaplatilo to smrtí

Neanadno říci, co je v jeho zániku vývojově nutného, co nahodilého, ale jeho zhroucení bude nejen v ~~československých~~ československých, ale ~~v~~ vůbec v středoevropských dějinách jedním z největších milníků

V posledních desetiletích před válkou značná část národa ve víře velmi zvlažnela. Širokým vrstvám dělnictva byl předkládán jako světový názor nejhrubší materialismus, jenž popírá jakýkoliv nadpřirozený život, zbavuje člověka všech náboženských a mravních závazků a tak jej klade na roveň nerozumným tvorům.

Velká část vzdělanců si odnášela z university velkou lhostejnost k dřívější víře, někteří dokonce nenávisť a zjevné pohrdání. Předním hlasatelem „svobodomyšlných“ zásad, jež jsou jen pokračováním a nějakou obměnou západního „osvícenství“ byl na české universitě T.G. Masaryk, profesor filosofie. Roku 1882 byl povolán jako mladý docent z vídeňské university na českou v Praze, toho roku zřízenou.

Masaryk prostudoval moderní filosofii a poznal, že nedovede uspokojiti ani srdce ani rozumu, naopak přivádí člověka k zoufalství, jak tomu nasvědčuje velký počet sebevražd. V spise „Sebevražda hromadným zjevem moderní osvěty“, přiznává, že to muto velkému zlu nejlépe čelila a čelí katolická církev. Ve středověku, kdy národové byli hluboce proniklí katolickým smášením a cítěním, sebevražd skoro nebylo, a také nyní je jich málo u národů proniklých katolickým náboženstvím. Výslovně vytýká, že církev má nejblahodárnější účinky i na pozemské

602.

šťastí lidstva. Přes to Masaryk /1880/ církev opustil, domnívaje se, že její nezměnitelné články víry omezují svobodu lidského myšlení. K povznesení lidského blaha a štěstí třeba prý hledati cest jiných, a ty nalézá ve snahách sociálních a humanitních.

Humanitní názor pak se pokoušel ověřiti souhlasem české minulosti. V České otázce dovozuje, že humanita je totožná s oním ideálem, jež se snažili uskutečniti Čeští bratři.

Jak dalece pronikla náboženská lhostejnost do širokých vrstev, je zřejmo z toho, že v Čechách při říšských volbách r. 1911 nebyl zvolen ani jeden poslanec za stranu národně katolickou. Strany, jež hájí vedle časných zájmů i zájmy katolické církve, byly u nás založeny vesměs duchovními v posledních letech minulého století. Roku 1907 bylo v Čechách zvoleno 7, na Moravě 10 poslanců katolicko-národních a křesťansko-sociáln.

R. 1911 se už spojily strany zemědělská a dělnická proti katolické a 80 tisíc příslušníků této strany nemelo při tehdejších většinových volbách v zákonodárném sboru žádného zastoupení. Na Moravě si uhájila strana 7 mandátů.

Je pochopitelno, že se při rostoucí nechuti, ba nenávisti proti církvi, v ústavodárném shromáždění hlasitě volalo po rozluce církve od státu. Zásadně byla tato rozlučka do ústavní listiny pojata; ~~že~~ ~~byla~~ ~~z~~ ~~ní~~ ~~vy-~~

puštěna později, je zásluhou taktiky katolické strany a pak ohled na Slovensko. Katolická strana se moudře postavila hned pod prapor republiky, vydobyla si v ní čestné místo a hájí v ní zájmy katolické církve a vůbec náboženství prostředky a cestami, v demokratických státech na západě již dávno osvědčenými.

Na náboženský neboli kulturní boj nebyla ~~nebyla~~ katolická strana připravena. Hlásiliť se k ní lidé většinou bázliví a zakřiknutí, nebylo mezi nimi třídní kázne a odhodlanosti. Tím bylo dáno i heslo pro nastávající boj : obrana a nikoliv útok, oddalovati boj a snažiti se nevyhnutelné škody omeziti na nejmenší míru. ~~XXXXXX~~

Ještě za války bylo za hranicemi rozhodnuto, že se v československém státě zavede ^{(tak zvané} husitství. Bylať stará monarchie překážkou úplného provedení pokrokových zásad ve škole, rodině i veřejnosti. Proto byla místo pprvní a původní tradice svatováclavské šířena mezi řegionáři tradice husitská, i v přísahách byla uváděna jména husitských hrdinů. Po jméně Božím se tam marně ohlížíme.

Kulturní boj byl u nás zahájen nanejvýš surovým způsobem. Bylo to nejprve stržení a rozbití mariánského sloupu v Praze. Byl to pomník největšího vítězství, jehož národ dobyl v 17 sto-

Prahu následoval venkov. Kříže, sochy, boží muky i pomníky hřbitovní byly strhány a káceny, rozbíjeny, hanobeny.

Kromě toho byla častá zneuctění Nejsvětější Svátosti. Za pět let bylo zneuctěno a vyloupeno v republice na 500 svatostánků. Na Slovensku způsobilo toto kácení křížů a soch velké jistření proti Čechům, ač se ho místy zúčastnili i svedení Slovinci a Němci.

Již před válkou bylo znáti v části českého kněžstva pov
povážlivé vření.^Z části to byl ohlas pochybných theologických názorů, hláсанých v zemích západních/modernismus/, z části vzešlo z některých neutěšených poměrů domácích. Roku 1907 a 1910 sice papež Pius X zasadil tomuto hnutí rozhodným odsouzením jeho tludných nauk těžkou ránu, u nás se však po převratě zastřená strana nespokojených duchovních z omráčení něhle probrela a začala veškero kněžstvo nebezpečně pobuřovati. Vše působila světovou sensei. V popředí stali duchovní, v nichž církevní ~~myšlenky~~ myšlení z různých důvodů již dávno odumřelo. Dne 8. ledna 1920 odhlacovalo 140 těch nejnespokojenějších v Národním domě na Smíchově schisma neboli rozkol. Bylo to zrození, „československé církve“. Bezděčně připadá na mysl rozdíl od jerusalemského večeřadla v němž na apoštoly sestoupil Duch svatý. Bombastickým provokáním pak vyzývali národ, aby následoval jejich příkladu.

Dva universitní profesoři laici Šusta a Pekař varovali veřejnost před krokem, jenž by způsobil mladé republice doma i za hranicemi velké nesnáze. Zároveň poukazovali na mělkost a bezzásadovost celého hnutí.

Odpadlí duchovní, jejichž počet časem vzrostl na 288, rozvinuli společně se socialisty před sčítáním lidu /15. února 1921/ velkou agitaci. Hlučně byla vykřikována hesla, právem či neprávem připisovaná Masarykovi: „Po Vídni Řím“, „Řím musí být českým člověkem souzen a odsouzen“, „Katolíci budou mít stejná práva, kolik si jich mají.“ Komunisté se pokoušeli uchvátit státní moc a mladý stát připoutati k Moskvě.

Náruživost a vášně měly hlavní slovo, rozum a rozvaha byly zcela přehlušeny. Přezíralo se, že katolíci mají také svůj podíl na převratě, že v boji, v němž byl zdolán pruský militarismus, nejvíce krvácela katolická Francie a orthodoxní Rusko Tisíce francouzských kněží i biskupové hájili svou vlast se zbraní v ruce a že 4619 jich zahynulo. Po dosaženém vítězství a po převratě začali u nás, „úctovati s Římem“ lidé, kteří se z ^{dobře} za války doma ukryvali a boji se vyhýbali. Snažili se rozezvučet čtyři strany, jichž jekotu na západě nechápali.

Temné brány se rozevřely, kalný proud pomluv a lží se obořil na hráz katolické církve, ta se provalila a světlem letěla zvěst překvapující, že v novém Československu utrpěla církve milionové ztráty. Do 1921 vystoupilo z církve 1,388000 osob. Nejvíce odpadů bylo ve středních Čechách, na Moravě odpadlo jen 150.000. Mnozí byli oklamáni; byloť jim namlouváno aby ~~spukl~~ dali se zapsati do katolické církve s českou řečí. Z těch se mnozí vrátili.

Za brutálních násilností zabírali sektáři katolické chrámy a kaple, ale na základě soudních nálezů byli nuceni je vrátiti. Slovensko celkem zůstalo tohoto třštění ušetřeno, rovněž německé obyvatelstvo zůstalo klidné.

Zato Podkarpatská Rus se stala jevištěm pustých scén jako Čechy. Ač uniatské duchovenstvo mělo veliké zásluhy o národní školství a osvětlu, ač rusínská inteligence přiklonila se k republice Československé také z náboženských důvodů, třeba tam vláda řádně pravoslavných zahraničních emisarů. Byly sváděny bitky, zabírány uniatské kostely a duchovní vyháněni. ²Prve když apoštolé ruského pravoslaví začali ukazovati zuby bolševické anarchie a ohrožovati i společenský řád a spojili se s maďarskými komunisty, pozbyl² vládní podpory a přízně. Ale i tam byl proražen průlom do církvení ohrady a přes

100.000 osob zvedeno k odpadu.

V dubnu roku 1925 byl odhlasován zákon o svátcích. Byly zrušeny svátky tři mariánské/2 února, 25 března, 8 září /, jichž slavení není kodexem přikázáno, byl zrušen zemský svátek den sv. Jana Nepomuckého. Pro Slovensko byl ustanoven jako zemský svátek den sv. Cyrila a Methoda. Byly zavedeny památné dny : 5 července, 6 července/ umrtí Husa/, 1. května, ~~28. září~~ svátek práce, 28 září sv. Václava a svátek národní 28 října den prohlášení samostatnosti. /Na Slovensku 30 října deklarace Sv. Martinské/

Umrtí Husovo bylo zvláště toho roku slaveno s velkou okázalostí a za účasti vlády. Nuncius Marmaggi proto opustil Prahu. Místy se kusy katolické budovy prudkým výbuchem zloby sesuly, vcelku však náporu odolala. Vzdušné vlny popřevratové protikatolické nálady brzy opadly. Rozumní lidé viděli, že největší nebezpečí společenskému životu hrozí od rozvratných snah komunistických, papež však a církve že přikazují věřícím zachovávat nejen božské, nýbrž i lidské zákony a řády.

Biskupské stolce, zvláště na Slovensku, byly obsazeny duchovními, kteří vyšli z lidu. Jejich první péčí je výchova kleru, jehož je hlavně v Čechách povážlivý nedostatek.

V Praze otevřel již kardinál Skrbenský r. 1913 jesuitské gymnasium. Arcibiskup Kordač ústav rozšířil, vystavěl při

něm r.1924 školní budovu a proměnil je v diecéšní malý seminář. V Dejvicích vybudoval seminář kněžský, jenž byl dotud umístěn v Klementinu.

V Římě bylo na svátek sv. Vojtěcha roku 1929 vysvěceno Nepomucenum, ústav pro výchovu československých alumnů blíže Lateranu, jež bylo zbudováno nákladem papeže Pia XI a československého episkopátu. Též řehole jednotlivé jak v Čechách, na Moravě, tak na Slovensku věnují zvýšenou péči výchově dorostu zřizováním studentských kolejí řádových, čili juvenátů a mxk někde /jako v Maleckách na Slovensku a na Velehradě na Moravě také zřízením gymnasií s právem veřejnosti. Z Haléře sv. Vojtěcha se poskytují podpory ázaxaxa i nemajetným hochům, kteří se chtějí věnovati kněžskému povolání.

Velká péče se věnuje nyní telocviku a sportu. Nejstarším spolkem tohoto druhu je Sokol, založený r. 1862 v době velkých zápasů národních a politických. Byl to spolek celonárodní a jediný toho druhu. Vypjatá myšlenka národní příkrývala všechny společenské a náboženské rozdíly. Koncem století začalo tříštění. Roku 1897 začali vystupovat členové socialistického směru a založili Dělnickou telocvičnou jednotu /DTJ/. Roku 1921 se od ní odštěpilo členstvo, zlákané hesly komunistickými, a ustavilo se jako Federace dělnických tel. jednot /FDTJ/, jinak

Federace proletářské tělovýchovy/FPT/. Každá z těch skupin má více než 100.000 členů.

Rostoucí náboženská nesnášenlivost v Sokole dala podnět k založení katolického spolku tělocvičného : Orla. Při katolických vzdělávacích spolcích začaly se porůznu tvořiti tělocvičné odbory. První vznikl v Praze r. 1896 v Jednotě katol. tovaryšů, druhý v Lišni u Brna 1902. Roku 1909 byly tyto nečetné odbory spojeny v celek a dle slovinského vzoru nazvány Orlem. Též jejich stejnokroj upraven dle slovinského. Orel soustřeďil se pod svůj prapor rovněž přes 100.000 členstva, nejvíce na Moravě.

Povýšené a prázdné francouzské osvícenství se přežilo, poněvadž neuspokojilo ani lidský rozum ani srdce. Podobně i přívalem zrakových a sluchových dojmů, přiváděný filmem a radiem, sice přesytí zrak a sluch, ale srdce při tom zůstává prázdné. Proto rádi věříme dohadu, prof. Pekaře/Smysl 13/, že jdeme vztříc náboženskému období dějin, v němž čátová stránka člověka se bude rozhodně hlásiti k svému právu. Mládež žije z mravnosti a náboženského entusiasmů, a kde není tohoto, tam propadá mravní zkáze.

Též rostoucí rozvrat rodinného života, úpadek mravnosti u mládeže i u dospělých a životní omrzelost ukazují, že základy

pravého zdraví a blaha jsou povážlivě otřeseny. Vlastní stát arci zaručuje bezpečnost národních statků/jmění, školství, literatury /, ale nemůže dáti vnitřního klidu a pokoje. Tyto statky vyvěrají jen z ^{bohabojného} ~~bohabojného~~ a ctnostného života. Jest si přátí jen, aby bylo dáváno vždy, co je republiky republice, ale také, co je Božího Bohu !

